

Дані таблиці свідчать про таке: у групі тварин з фетоплацентарною недостатністю та порушенням системи антиоксидантного захисту, починаючи з 20-ї доби післяродового періоду відмічається збільшення кількості випадків затримки терміну лізису жовтого тіла вагітності на 28 %, на 30-добу – на 47,6 % та на 45-у добу на 33,6 % порівняно з коровами у яких не встановлено порушення фізіологічних показників.

При дослідженні динаміки відновлення розмірів яєчників корів встановлено, що у тварин II-ї групи їх кількість з гіпогонадизмом збільшена у порівнянні з I –ю протягом всього післяродового періоду: Так, на 10-у добу гіпогонадизм встановлено у 92 % (+24,3 %), на 20-у – 88 % (+30 %), 30-у добу – 77,7 % (+52,7 %), на 45-у добу морфо-функціональний стан яєчників не відновився у 55 % (+45,9 %) досліджуваних корів відповідно.

Висновки. У результаті проведених досліджень встановлено залежність динаміки стану яєчників корів післяродового періоду залежно від морфо-функціонального стану фетоплацентарного комплексу та концентрації колостральних імуноглобулінів. Згідно з цим фетоплацентарна недостатність негативно впливає на відновлення структури та функції гонад корів у післяродовому періоді. Також відмічено, що підвищення концентрації в організмі досліджуваних тварин вільно-радикальних окислів та порушення стану системи антиоксидантного захисту призводить до розвитку гонадопатії у корів.

Крім того, з метою прогнозування виникнення гонадопатій у корів на ранніх термінах післяродового періоду отримані результати проведених досліджень можна рекомендувати практичній ветеринарній медицині.

Література

1. Кошевой В. П. Використання наночастинок CeO_2 та GdEuVO_4 спільно з Каплаестролом для реабілітації гонад у корів / [В. П. Кошевой, С. Я. Федоренко, С. В. Науменко та ін.] // Наук.-виробн. що міс. держ. Департ. вет. мед. «Ветеринарна медицина України» – 2014. – № 7 (221). – С. 24–27.

2. Патологія вагітності у тварин / [В. П. Кошовий, М. М. Іванченко, П. М. Склярів та ін.]; за ред. В. П. Кошового. – Х.: Вид-во Шейніної О.В., 2009. – 276 с.

3. Стравський Я. С. Прогнозування, діагностика, лікування та профілактика ускладнень субінволюції матки у корів: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора вет. наук: спец. 16.00.07 «Ветеринарне акушерство» / Я. С. Стравський. – Київ, 2011. – 41с.

4. Федоренко С. Я. Гіпогонадизм у корів і телиць (діагностика, терапія та профілактика) (метод. рек.) / С. Я. Федоренко, В. П. Кошевой, Ю. П. Балім. – Х., 2011. – 24 с.

5. Неплідність [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <http://agroua.net/animals/veterinary/diseases/g1-1/g2-3/d-183/>

Стаття надійшла до редакції 13.05.2015

УДК 619:616-079.1:618.14-002

Федорків О. П., науковий співробітник, (aliono4ka1984@mail.ru)

Стравський Я. С., д.вет.н., ст. н. сп.

Тернопільська дослідна станція ІВМ НААН, м. Тернопіль, Україна

ДІАГНОСТИКА ГОСТРОГО ПІСЛЯРОДОВОГО ЕНДОМЕТРИТУ У КОРІВ РЕАКТИВОМ БЕНЕДИКТА

У статті наведено дані щодо проведення експрес-діагностики гострого післяродового ендометриту у корів реактивом Бенедикта, приготованого з

Натрію цитрату, Натрію карбонату і Купрумсу сульфату, до якого додавали лохії або виділення.

Зміна забарвлення реактиву Бенедикта за додавання лохії на зелений чи зелено-блакитний, поява осаду, згустку, що при струшуванні розбивався, та помутніння розчину свідчило про наявність післяродового ендометриту.

Використання реактиву Бенедикта для діагностики запалення матки у корів після отелення дає швидкий і достовірний результат (90–95 %) та є доступним для використання в умовах молочних ферм. Крім того, дає можливість ефективно визначати період і завершення курсу лікування післяродового ендометриту.

Ключові слова: корови, лохії, діагностика, післяродовий ендометрит, реактив Бенедикта.

УДК 619:616-079.1:618.14-002

Федорків Е. П., научный сотрудник

Стравский Я. С., д.вет.н., ст. н. ст.

Тернопольская опытная станция ИВМ НААН, г. Тернополь, Украина

ДІАГНОСТИКА ОСТРОГО ПОСЛЕРОДОВОГО ЕНДОМЕТРИТА У КОРОВ РЕАКТИВОМ БЕНЕДИКТА

В статье приведены данные о проведении экспресс-диагностики острого послеродового эндометрита у коров реактивом Бенедикта, приготовленного из Натрия цитрата, Натрия карбоната и Меди сульфата, к которому добавляли лохии или выделения.

Изменение окраски реактива Бенедикта при добавлении лохий на зеленый или зелено-голубой, появление осадка, сгустка, который при встряхивании разбивался, и помутнение раствора свидетельствовало о наличии послеродового эндометрита.

Использование реактива Бенедикта для диагностики воспаления матки у коров после отела дает быстрый и достоверный результат (90–95%) и доступен для использования в условиях молочных ферм. Кроме того, дает возможность эффективно определять период и завершения курса лечения послеродового эндометрита.

Ключевые слова: коровы, лохии, диагностика, послеродовой эндометрит, реактив Бенедикта.

UDC 619:616-079.1:618.14-002

Fedorkiv O. P., researcher

Stravskyy Y. S., doctor of veterinary science

Ternopil Research Station IVM NAAS, Ternopil, Ukraine

DIAGNOSIS OF ACUTE POSTPARTUM ENDOMETRITIS IN COWS BY BENEDICT'S REAGENT

The article presents data on the rapid diagnosis of acute postpartum endometritis in cows by Benedict's reagent, prepared from sodium citrate, sodium carbonate and copper sulphate, which was added lochia or exudates.

Change the color by Benedict's Reagent by adding lochia to green or green-blue, appearance precipitate, clot that destroy with shaking and turbidity of the solution indicated the presence of postpartum endometritis.

Use of Benedict's reagent for the diagnosis of inflammation of the uterus in cows after calving produces fast and accurate results (90–95%) and is available for use in

dairy farms. In addition, enables effectively determine the period and completion of treatment postpartum endometritis.

Key words: cows, lochia, diagnosis, postpartum endometritis, Benedict's reagent.

Вступ. Захворювання статевих органів у корів, зокрема ендометрити, дуже поширені й завдають значних економічних збитків унаслідок недоотримання приплоду, молока й погіршення його якості, значних витрат на лікування, зниження ефективності осіменіння та вибраковки неплідних корів [10]. Післяродові ендометрити різної етіології реєструються у 10–90 % корів [2, 3, 7]. Унаслідок післятельної патології вибраковують до 24–27 % тварин.

Діагностика гострого післяродового ендометриту є важливим заходом і проводиться на підставі анамнестичних даних, клінічного огляду та лабораторних досліджень [1, 9].

Нині із лабораторних методів відомі такі способи діагностики запалення матки у корів: ляпісна проба, що базується на виявленні гістаміну у сечі [4], біохімічний експрес-метод за Н. А. Флегматовим – на виявленні життєздатних спермій у цервікальному слизі [5], проба осадження за Г. М. Калиновським і І. С. Нагорним – в естральному слизі сірковмісних амінокислот, експрес-метод за В. С. Дюденко – у тічковому слизі за запальних процесів токсичних речовин ароматичного ряду [6], модифікований тест Уайтсайда – у тічковому слизі лейкоцитів.

Метою нашої роботи була розробка способу діагностики гострого післяродового ендометриту у корів, який був би доступний у виконанні в умовах молочних ферм.

Матеріали і методи. Досліди проведено у ТОВ «Агропродсервіс-Інвест» смт. Козлів Козівського району Тернопільської області на коровах української чорно-рябої молочної породи. За принципом аналогів (породність тварин, жива маса, вік) сформували контрольну (з фізіологічним перебігом післятельного періоду, n=10) та дослідну групи тварин (хворих післяродовим ендометритом, n=10), у яких відбирали проби лохій і виділень після ректального масажу матки.

Діагностику гострого післяродового ендометриту у корів проводили пробою за І. С. Нагорним. Паралельно для експрес-діагностики запальних процесів у матці корів ми використали реактив Бенедикта (2,0 мл), приготований з Натрію цитрату, Натрію карбонату і Купруму сульфату, до якого додавали лохії або виділення. Суть реакції полягає у здатності білків муцину лохій утворювати із Купруму сульфатом (II) у лужному середовищі забарвлені комплексні сполуки (біуретова реакція) та осад. Реакцію оцінювали за зміною кольору розчину та прозорості, наявністю згустка слизу, осаду [8].

Результати досліджень. Ефективність діагностики післяродового ендометриту у корів реактивом Бенедикта порівнювали із пробою на ендометрит за І. С. Нагорним.

Проба на ендометрит за І. С. Нагорним полягає у додаванні до 2,0 мл лохій в лабораторній пробірці 2,0 мл 1 % розчину оцтової кислоти. При взаємодії реактиву з лохіями, отриманими від корови з фізіологічним перебігом післятельного періоду, в пробірці утворюється згусток муцину, який не розбивається при струшуванні, розчин залишається прозорим. За наявності ендометриту при взаємодії реактиву з лохіями утворюється осад, який при легкому струшуванні пробірки піднімається, розчин мутніє.

Отримані результати дослідження наведено у таблиці.

Таблиця

Порівняльна характеристика діагностики післяродового ендометриту у корів реактивом Бенедикта та пробою за І. С. Нагорним, n=10

Критерії порівняння	Діагностика реактивом Бенедикта	Проба за І. С. Нагорним
Колір розчину	зелений, або зелено-блакитний	«-»
Наявність згустка	утворюється згусток, який при струшуванні розбивається	утворюється згусток, який при струшуванні розбивається
Наявність осаду	«+»	«+»
Зміна прозорості розчину	розчин із прозорого стає мутним	розчин із прозорого стає мутним

Із даних наведених у таблиці видно, що при додаванні до 2,0 мл реактиву Бенедикта 0,5–1,0 мл лохій колір розчину у пробірці змінювався на зелений чи зелено-блакитний, з'являвся осад, а при струшуванні згусток слизу розбивався і розчин мутнів – це свідчило про наявність післяродового ендометриту. Якщо колір і прозорість розчину в пробірці не змінювався, згусток при струшуванні не розбивався – це свідчило про відсутність запальних процесів в матці корів. У випадку коли згусток не розбивався, а навколо нього утворюється зона зеленого чи зелено-блакитного кольору, через 2 хвилини розчин незначно мутніє – це є свідченням того, що корови пройшли курс лікування післяродового ендометриту.

Висновки. Використання реактиву Бенедикта для діагностики запалення матки у корів після отелення дає швидкий і достовірний результат (90–95 %) та є доступним для використання в умовах молочних ферм. Крім того, дає можливість ефективно визначити період і завершення курсу лікування післяродового ендометриту.

Перспективи подальших досліджень. У подальшому планується проведення досліджень із використанням реактиву Бенедикта для діагностики субклінічної форми ендометриту.

Література

1. Багманов М. А. Профилактика и лечение акушерско-гинекологических заболеваний коров / М. А. Багманов. – Саратов, 2002. – 185 с.
2. Ветеринарне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології / [Яблонський В. А., Хомин С. П., Калиновський Г. М. та ін.]; за ред. В. А. Яблонського та С. П. Хомина. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 587 с.
3. Ветеринарное акушерство, гинекология и биотехника размножения / [А. П. Студенцов, В. С. Шипилов, В. Я. Никитин и др.]. – М.: Колос, 2000. – 495 с.
4. Гавриш В. Г. Диагностика эндометритов у коров / В. Г. Гавриш // Ветеринария. – 1998. – № 4. – С. 48–49.
5. Гончаров В. П. Профилактика и лечение гинекологических заболеваний коров / В. П. Гончаров, В. А. Карпов. – М.: Росагропромиздат, 1991. – 190, [1] с.
6. Кузьмич Р. Г. Клиническое акушерство и гинекология животных: учебное пособие [для высш. с.-х. учеб. завед.] / Р. Г. Кузьмич. – Витебск: ВГАВМ, 2002. – 315 с.
7. Любецький В. Й. До етіопатогенезу післяродового ендометриту в корів / В. Й. Любецький // Ветеринарна медицина України. – 1997. – № 6. – С. 20–22.

8. Патент № u 2014 13158. Спосіб експрес-діагностики післяродового ендометриту у корів реактивом Бенедикта / Стравський Я. С., Федорків О. П.: заявник і патентовласник; від 8.12.2014 р.

9. Студенцов А. П. Ветеринарное акушерство, гинекология и биотехника размножения: 7-е изд., перераб. и доп. / А. П. Студенцов. – М.: Колос, 1999. – 495 с.

10. Сучасні підходи до створення та застосування препаратів для профілактики і лікування ендометритів у корів / О. І. Сергієнко, М. В. Косенко, О. П. Панич [та ін.] // Ветеринарна медицина України. – 2009. – № 10. – С. 33–35.

Стаття надійшла до редакції 26.03.2015

УДК 636.09:616.993.1:635.5

Харів І. І., Гутий Б. В., Буцяк В. І., Венгрин А. В. ©

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького, Львів, Україна

ВИВЧЕННЯ КУМУЛЯТИВНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ «АМПРОЛІНСИЛУ»

У статті розглядаються результати експериментальних досліджень із вивчення кумулятивних властивостей «Ампролінсилу» на лабораторних тваринах. Встановлено, що довготривале щоденне внутрішньошлункове введення «Ампролінсилу» протягом 24 днів впливало на функціональний стан печінки та нирок. Дослідженням морфологічних показників крові щурів за перорального введення «Ампролінсилу» у зростаючих дозах, встановлено, що основні показники крові дослідної групи були такими ж, як у щурів контрольної групи, вірогідні зміни виявлені лише після аналізу лейкоцитарного профілю. Встановлено вірогідне зменшення, порівняно з контрольною групою, кількості нейтрофілів на 54,7 % та збільшення кількості лімфоцитів на 9,2 %. «Ампролінсил», за умов довготривалого (24 доби) щоденного введення у зростаючих дозах викликає незначну деструкцію мембран гепатоцитів, на що вказує підвищення активності внутрішньоклітинного фермента АлАТ.

Ключові слова: фармакологія, кумуляція, бровітакоцид, «Ампролінсил», індики, еймерії, гістомонади.

УДК 636.09:616.993.1:635.5

Харів И. И., Гутый Б. В., Буцяк В. И., Венгрин А. В.

Львовский национальный университет ветеринарной медицины и биотехнологий имени С.З. Гжицкого, г. Львов, Украина

ИЗУЧЕНИЕ КУМУЛЯТИВНЫХ СВОЙСТВ «АМПРОЛИНСИЛА»

В статье рассматриваются результаты экспериментальных исследований по изучению кумулятивных свойств «Ампролинсила» на лабораторных животных. Установлено, что длительное ежедневное внутрижелудочное введение «Ампролинсилу» в течение 24 суток влияло на функциональное состояние печени и почек. Исследование морфологических показателей крови крыс при пероральном введении «Ампролинсилу» в возрастающих дозах было установлено, что основные показатели крови исследуемой группы были такими же, как у крыс контрольной группы, возможные изменения выявлены только после анализа лейкоцитарного профиля. Установлено достоверное уменьшение по сравнению с контрольной группой, количества нейтрофилов на 54,7 % и увеличение количества лимфоцитов